

MAGNA CHARTA UNIVERSITATUM

BEVEZETÉS

Alulírottak, az európai egyetemek Rektorai, akik a legősibb európai egyetem kilencedik centenáriuma alkalmából, négy évvel az Európai Közösség országai közötti határok végleges megszüntetése előtt, Európa valamennyi népe kiszélesedő együttműködését remélve Bolognában összegyűltünk, abban a hitben, hogy a népeknek és az államoknak az eddigieknél jobban fel kell ismerniük az egyetemeknek egy átalakuló és mind nemzetközibbé váló társadalomban játszott szerepét, úgy véljük,

1) hogy ennek az ezredévnek végén az emberiség jövője nagymértékben függ a kulturális, tudományos és műszaki fejlődéstől; és hogy ez a fejlődés a kultúra, a tudás és a kutatás központjaiban kovácsolódik, amelyekké az igazi egyetemek váltak;

2) hogy az ismeretek fiatalok közötti terjesztésén keresztül az egyetemeknek ma már a társadalom egészét kell szolgálniuk; és hogy a társadalom kulturális, szociális és gazdasági jövője érdekében jelentős erőfeszítéseket kell tenni különösen a folyamatos továbbképzés terén;

3) hogy az egyetemeknek a jövő nemzedékeket, és rajtuk keresztül másokat a természeti környezet és az élet nagy harmóniájának tiszteletben tartására kell tanítaniuk.

Alulírottak, az európai egyetemek Rektorai az államok és a népek lelkiismerete előtt ünnepélyesen kihirdetik azokat az alapelveket, amelyek jelenleg és a jövőben az egyetem küldetését fenntartani hivatottak.

ALAPELVEK

1. A földrajzi helyzetből és a történelmi hagyományokból fakadóan különbözőképpen megszervezett társadalmakon belül az egyetem autonóm intézmény, amely a tudományos kutatásban és az oktatásban hozza létre, értékeli és adja át a kultúra értékeit. Hogy kielégítthesse a kor szükségleteit, kutatási és oktatási tevékenységének minden politikai, gazdasági és ideológiai hatalommal szemben függetlennek kell lennie.

2. Az egyetemek oktatási és kutatási tevékenységének elválaszthatatlannak kell lennie egymástól, ha el kívánjuk kerülni, hogy az oktatás elmaradjon a társadalom változó igényeitől és szükségleteitől, valamint a tudományos ismeretek fejlődésétől.

3. A kutatás, az oktatás, a képzés szabadsága az egyetemek életének alapelve; az államhatalomnak és az egyetemeknek saját illetékességükön belül biztosítaniuk kell ennek az alapvető követelménynek a tiszteletben tartását.

A türelmetlenséget elutasító, a párbeszédre mindig kész egyetem a tanárok és diákok együttműködésének kivételezett helye. A tanároké, akik képesek ismereteik átadására és rendelkeznek mindazon eszközökkel, amelyek tudásuk kutatással és innovációval való

továbbfejlesztéséhez szükségesek; a diákoké, akik feljogosítottak, alkalmasak és készek ismereteik gyarapítására.

4. Az egyetem az európai humanista hagyományok letéteményese, folyamatosan törekszik az egyetemes ismeretek megszerzésére, küldetésének teljesítése érdekében nem vesz tudomást földrajzi vagy politikai határokról, és hangsúlyozza a kultúrák kölcsönös ismeretének és kölcsönhatásának parancsoló szükségességét.

ESZKÖZÖK

E célok alapelveinknek megfelelő megvalósítása hatékony, korunk feltételeihez illeszkedő eszközöket követel.

1. Az egyetemi közösség minden tagjának lehetővé kell tenni, hogy hozzájusson azokhoz az eszközökhöz, amelyek biztosítják az oktatás és kutatás szabadságának megőrzését.

2. A tanárok kiválasztásánál, valamint jogaik és kötelességeik meghatározásánál annak az elvnek kell teljesülnie, hogy a tudományos kutatás és az oktatási tevékenység egymástól elválaszthatatlanok.

3. Minden egyetemnek biztosítani kell a sajátos körülmények tiszteletben tartásával hallgatóik szabadságát és azokat a feltételeket, amelyek között az általuk célul kitűzött tanulmányok folytathatók, a kulturális értékek elsajátíthatók.

4. Az egyetemek – különösképpen Európában – a kölcsönös információ- és dokumentációcserét, valamint a megismerés fejlődését szolgáló közös tevékenységet, az ismeretek folyamatos fejlődését szolgáló fontos eszközöknek tekintik.

Ezért – mint történelmük kezdeti időszakában – előmozdítják a tanárok és hallgatók mobilitását, és a nemzeti diplomák megtartása mellett a végzettségek, címek és vizsgák egyenértékűségének, valamint az ösztöndíjak adományozásának általános politikáját fontos tényezőnek tekintik küldetésük teljesítésében.

Az aláíró Rektorok egyetemük nevében kötelezik magukat, hogy minden lehetőet megtesznek annak érdekében, hogy minden államot és nemzetek feletti szervezetet arra bátorítsanak, hogy politikájukat e Magna Charta szellemének megfelelően alakítsák, amely az egyetemek osztatlan, szabadon meghatározott és kinyilvánított óhaját fejezi ki.

Bologna, 1988. szeptember 18.